

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
 ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

ראש השנה תשפ"ה

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

כתבנו בספר חיים

יום ראש השנה הקדוש הינו יום הדין הגדול אשר בו נידון כל אחד ואחד, ונגזר עליו על כל מה שיהיה עימו במשך כל השנה הבאה בכל תחומי החיים לפרטי פרטים. אולם הנידון העיקרי ביותר ביום הדין, אשר עליו צריך לתת את הדעת יותר מכל, הוא עצם החיים. וכן משמע מדברי הגמרא (ראש השנה טז, ב) האומרת בנוגע לדין של ראש השנה: "שלושה ספרים נפתחין בראש השנה: אחד של רשעים גמורין, ואחד של צדיקים גמורין, ואחד של בינוניים. צדיקים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים. רשעים גמורין נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים. בינוניים תלויין ועומדין מראש השנה ועד יום הכפורים, זכו, נכתבין לחיים, לא זכו, נכתבין למיתה". משמע שעיקר הכתיבה והחתימה היא - חיים.

וכן בתוספות המיוחדות בתפילות העמידה של כל עשרת ימי התשובה, עיקר הדגש הוא על בקשת עצם החיים - "זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים, כתבנו בספר חיים למענך אלקים חיים". ואמנם בהמשך אנו מבקשים גם על איכותם של החיים - "ובספר חיים ברכה ושלוש ופרנסה טובה וישועה ונחמה וגזרות טובות נזכר ונכתב לפניך..." - אולם זהו רק כדבר טפל בלבד, אך עיקר העיקרים הוא בקשת עצם החיים.

ובעוד שבשנים עברו יתכן והיה נדמה לאדם שאת עצם החיים פשיטא שהוא יקבל, וכל שיש לו להתפלל זהו על איכותם של החיים - שונה הדבר בימינו אלה, וככל שנוקפות השנים ומתקרבים אנו לגאולה ועינינו רואות עד כמה תהליך זה מלווה בחבלי משיח לא פשוטים כלל, בבחינת מה שאמרו חז"ל (סוטה מט, א) "בכל יום ויום מרובה קללתו משל חברו", הולכת ומתחזקת בלב ההבנה והתחושה שבאמת אין לנו לבקש מאומה מלבד חיים, ולוואי ונזכה להם, ועל השאר כבר לא מדברים.

לכן כל מי שהוא בר מזל וזכה שהקב"ה נתן לו במתנה עוד יום של חיים, ומכל שכן שבוע או חודש או שנה נוספים של חיים - גם אם פרנסתו קשה, בריאותו רופפת וכו' - עליו להיות שמח ומאושר ללא קץ וגבול, והיתה לו נפשו לשלל, ומחוייב הוא להודות לה' ופשיטא שאסור לו להתעצב ולהתאונן על הא ועל דא.

ואם כבר רצוננו להתפלל בנוסף לעצם החיים גם על איכות חיים - כדאי שנבקש שיהיו חיינו מלאים משמעות רוחנית ועבודת ה' אמיתית, כי רק אז יש ערך עצום לכל שעה של חיים בעולם הזה. כאשר מנצלים את שעת החיים ללימוד תורה, קיום מצוה, עזרה ליהודי וכו', שווה היא יותר מכל שכר העולם הבא, כמאמר חז"ל (אבות ד, יז): "יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא".

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

עורו ישנים

מבאר בעל התניא שהתעוררות של נפשו הקדושה של כל יהודי באשר הוא למסור את נפשו בשעת נסיון באמונה היא בכח ה' המלוכש בה, וכמו שכתוב "ויקץ כישן ה'" (תהלים ע"ח) - וכי ה' ישן ח"ו?! הרי כתוב "הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל" (תהלים קכ"א), אלא שפסוק זה רומז על בחינת החכמה שבנפש האדם ואור אין סוף המלוכש בה, שלפעמים היא רדומה באדם, ולכן הוא עושה מעשים שאינם רצויים, הוא לא שומר על קדושתו, לא על פיו ולא על עיניו וכו', כי נפשו היא בבחינת שינה. לכן צריך להיות עירני למצוות. כותב הרמב"ם (בפ"ג מהלכות תשובה ה"ד) אע"פ שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וכו'. למה נקט הרמב"ם ישנים ונרדמים? אלא שיש מצב שאדם הוא מאד עירני, אבל הנפש שלו רדומה, והנה פתאום הגיעה עת רצון והנשמה שלו התעוררה. זה נקרא דברי התעוררות, דברים שמעוררים לב נרדם. לפעמים מארגנים כנסים גדולים של התעוררות וכו', אבל צריך לדעת שההתעוררות לא תלויה בעוצמת המגברים, ואיזה דרשנים יהיו שם, זה לא כל כך חשוב, אלא הכל תלוי באדם עצמו, אם הוא בא לשם כדי להתעורר או כדי להמשיך לישון, זו כל השאלה. התעוררות פירושה שאדם מכיר את חסרונותיו ומצטער על כך שהוא עדיין לא תיקן אותם.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות החג:	
19:36	18:54	18:06	ירושלים
19:32	18:52	18:05	תל אביב
19:33	18:53	18:06	חיפה
19:35	18:53	18:06	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

צדקה תציל ממוות

לפני עשר שנים זכינו להתקרב לרב יורם זצוק"ל. בדיוק התחלנו להתחזק והרבה בזכות עדינותו וחוכמתו האין סופית שהובילה אותנו לכל אורך הדרך. לא היה דבר שעשינו ללא ברכתו של הרב זצ"ל.

הסתלקותו של הרב הותירה אותנו יתומים. אולם גם לאחר הסתלקותו המשיכו הבנים הקדושים את הדרך המיוחדת שהנחיל להם הרב זצ"ל ובהם מצאנו מעט נחמה.

בחיינו של הרב זצוק"ל ראינו ישועות רבות מכל ברכה וברכה שהתקיימה לפרטי פרטים. לאחר הסתלקותו חשנו ממש שמירה של ממש.

ביום ב' האחרון נתתי לנתיב בנותי הקטנות צדקה לשים בקופת הרב זצוק"ל. למה? שאלה הקטנה. צדקה תציל ממוות עניתי והתכוונתי לכל מילה. הן שילשלו לקופות את הכסף ויצאנו מהבית לגנים...

לאחר זמן מתקשרת בתי הגדולה ומספרת בהתרגשות כי אחותה ניצלה מדריסה בנס. שתי בנותיי חצו את הכביש ליד הסמינר. בנתיב השמאלי השתרע פקק ארוך של מכוניות, הנתיב הימני היה פנוי לחלוטין. הבנות חצו כשאחת מהן התקדמה אל הנתיב הימני בהנחה שרואים אותה. לפתע הגיחה מכונית במהירות עצומה ופיספה במילימטר את בתי הגדולה. הרכב המשיך לדהור קדימה....

מסתבר שבדיוק באותה שעה שהבנות הקטנות נתנו צדקה הבת הגדולה שלי ניצלה ועוד הסתבר שבעלי העביר לשיבת "קול רינה" באותו בוקר פדיון כפרות לראש השנה.

כמו שהבטיח הרב זצוק"ל "את ההגנה אני לוקח על עצמי"...

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

מהלכות יום טוב

שאלה: אלו מלאכות אסור לעשות ביום טוב, ואלו מלאכות מותר לעשותן ביום טוב ?
תשובה: המלאכות שאסור לעשות בשבת קודש, אסור לעשותן גם ביום טוב, חוץ משלשה דברים, שבהם יש כמה מלאכות שמותר לעשותן ביום טוב, אף על פי שאסור לעשותם בשבת קודש, ואלו הן, מלאכת אוכל נפש, הוצאה מרשות לרשות, והבערה, וכפי שיבואר להלן בהרחבה בסייעתא דשמיא.

שאלה: האם איסור מוקצה ביום טוב הוא כמו בשבת, או לא?

תשובה: כשם שיש איסור מוקצה בשבת, כך יש איסור מוקצה ביום טוב. ובדברים מסויימים איסור מוקצה ביום טוב חמור אפילו יותר מאשר בשבת.

ולכן, הגם שיש כמה מיני מוקצה שהם מותרים בשבת, כמו מאכלים שעומדים לסחורה, שמותר בשבת קודש להזיז אותם ממקומם, וכן מותר לקחת ולאכול מהם. וכן מאכלים שהכניס אותם לאוצר, דהיינו למשמרת, ואין דעתו להסתפק מהם עד אחר זמן, או מוקצה מחמת מיאוס, כלומר דברים שהם מאוסים, מותר בשבת קודש להזיז אותם משם, כדי שזה לא יפריע לו. ועוד כמה אופנים, מכל מקום, כל מה שהקלו בזה, זה דוקא בשבת, משום ששבת חמורה מאד גם בעיני האנשים, ולא יבואו לזלזל בשבת חס ושלום, ולכן גם אם נקל לו לטלטל דבר מוקצה, לא יבוא להקל בשאר איסורי שבת. אבל יום טוב שהוא קל בעיני האנשים, כי הרבה מלאכות מותרים לו לצורך אוכל נפש, הנה אם נקל לו במוקצה יבוא להקל גם בשאר איסורי יום טוב, ולכן אסרו לו חכמים להזיז מאכלים העומדים לסחורה וכד'. כיוצא בדבר, כל דבר שהוא "מוקצה" מחמת "נולד", כלומר דבר שלא היה מוכן בכניסת יום טוב, ולא היה אמור להיות מוכן, ופתאום נעשה מוכן ביום טוב, הרי הוא מוקצה. ולכן, ביצה שנולדה ביום טוב, אסור להרים אותה משם בו ביום, וכל שכן שאסור לאכלה ביום טוב, ואם נתערבה באלף, כולם אסורות עד מוצאי החג, ובמוצאי החג, יאכל בשמחה. ואפילו ספק נולדה ביום טוב או בחול אסורה ביום טוב, שהואיל ואחרי החג הביצה תהיה מותרת לכתחילה, יש להמתין למוצאי החג.

ואף על פי שמוקצה ביום טוב הוא חמור יותר משבת, מכל מקום אם יצא יום טוב בשבת, דיני המוקצה כמו בשבת רגילה, כי לא חילקו בזה חכמים.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

בעל תקיעה

הגיע רבי לוי יצחק לברדיטשוב, וחיזר אחר בעל תוקע לראש השנה, הראוי לדבר. התקבצו כל יודעי התקיעה בעיר והרבה רצו לזכות בזכות גדולה זו, לתקוע בבית מדרשו של הרב. בחן רבי לוי יצחק את המועמדים ואף אחד לא מצא חן בעיניו, כל אחד התחרה בשני והראה כוחו בידיעת כוונות נסתרות ורמזים.

יום אחד בא בעל תקיעה, שאלו רבי לוי יצחק לכוונותיו ולידיעותיו. נענה הלה ואמר: רבינו, יהודי פשוט אני שאין לי עסק בנסתרות. ארבע בנות לי שהגיעו לפרקן ואין בידי להשיאן. כשאתקע אתפלל בליבי: "רבנו של עולם, הריני עושה רצונך, מקיים מצוותך ותוקע בשופר. אף אתה עשה רצוני ותאפשר לי להשיא את בנותי".

אורו עיניו של רבי לוי יצחק, עמד ואמר: אתה תתקע בבית מדרשי...

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

רק עוד תקיעה אחת

הרב ברוך רבינוביץ' ממונקאטש ה"מנחת אלעזר" אהב במיוחד את נכדו, צבי נתן דוד. בראש חודש אלול בשנה האחרונה לחייו, לקח ה"מנחת אלעזר" את השופר כדי לבדוק אם הוא במצב טוב. צבי נכח בחדר והתרגש מאוד לראות את השופר ולשמוע את צליליו. הוא ביקש מסבו לתקוע תקיעה נוספת, והסבא הסכים בשמחה. מאז זה הפך לטכס קבוע: בכל יום מימי אלול, לאחר התקיעות הקבועות, היה הסבא תוקע תקיעה נוספת עבור נכדו. בערב ראש השנה, בו לא תוקעים בשופר, התאכזב צבי כשלא שמע את תקיעות השופר. "היום הוא ערב ראש השנה, היום לא תוקעים בשופר; מחר בבוקר נתקע בשופר בבית הכנסת." הסביר הסב. הילד לא הבין הוא צעק, רקע ברגליו והתעקש: "עוד תקיעה אחת! עוד תקיעה אחת!" סבו התרכך לשמע הבכי ותקע תקיעה אחת.

המנהג במונקאטש היה כי בראש השנה, לפני תקיעת השופר, היה הרבי נושא דברים. לפני שפתח את דבריו ניגש ה"מנחת אלעזר" אל ארון הקודש, פתח אותו ואמר: "ריבון העולמים! עלי לבקש מחילה. כתוב בספרי ההלכה שלא לתקוע בשופר בערב ראש השנה, אך אני תקעתי ביום זה." הוא החל לבכות וקרא: "האם אתה יודע, ריבוננו של עולם, מדוע עברתי על המנהג המקובל? היה זה מפני שנכדי הקטן בכה והתחנן שאתקע בשבילו תקיעה אחת בשופר. לא יכלתי לראות אותו בוכה, ולכן תקעתי פעם נוספת למרות שלא נהוג לעשות כך. "טאטע! כיצד תוכל לעמוד מנגד ולראות את בניך אהוביך זועקים וקוראים לך "אבא, עוד תקיעה אחת! תקע בשופר גדול לחרותנו! תקע בשופר המבשר על ביאת הגאולה השלימה!" הלא אפילו אם לא הגיעה השעה, כיצד תוכל לראות את ילדיך בוכים ולא לעשות דבר?! " באותה שנה - התקיעה בשופר התעכבה למשך זמן רב. כל הקהל בכו ללא הרף יחד עם הרבי.

נקודה בפרשה

נקודה למוחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

ירידה לצורך עליה

שמעתי מאבא מארי עטרת ראשינו רבינו יורם אברג'ל, שהנה משה רבינו עליו השלום היה בריא ושלם בגופו תמיד, גם בגיל מאה ועשרים שנה, כמו שאמר הכתוב, ומשה בן מאה ועשרים שנה במותו, לא כהתה עינו ולא נס לחה, ואם כן מה ביאור דברי קודשו של משה רבינו שאומר "לא אוכל עוד לצאת ולבוא"?

ובדרך רמז ביארו בזה חכמינו הקדושים, וכמדומני שראיתי כן בקונטרס באר הפרשה, שהנה כל זמן שהאדם חי וקיים בעולם הזה, הוא עובד את ה' יתברך, ודבר ידוע הוא, שעבודת ה' יתברך של האדם בזה העולם מלאה בעליות וירידות במובן הרוחני, כי באמת קשה מאד להישאר תמיד במדרגה אחת. ולפעמים יש ירידה שהיא לצורך עליה, וכפי שהאריכו בזה בספרים הקדושים וכאשר האדם כבר סיים את שליחותו הרוחנית בזה העולם, כבר אין לו יותר שום עליות וירידות, וממילא יותר הוא לא נמצא בעולם בגופו. וגם הצדיקים הגדולים, לפי גודל מדרגותיהם ומעלותיהם יש אצלם בחינה של יציאה מהמדרגה וכניסה למדרגה חדשה, כמובן בדקי דקויות מאד מאד. וכאן רמז משה רבינו עליו השלום ואמר "בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, לא אוכל עוד לצאת ולבוא", כלומר הואיל והוא כבר השלים את שליחותו, אין לו עוד יציאה ממדרגה וכניסה למדרגה חדשה, וזהו "לא אוכל עוד לצאת ולבוא", ממדרגה למדרגה, ולכן הוא כבר השלים את שליחותו בעולם הזה.

ומכאן ילמד האדם, שחס ושלום אף פעם לא ישבר ולא יפול ברוחו אם רואה שחס ושלום הייתה לו קצת ירידה, כי בעזרת ה' יתברך מיד ישתדל להתחזק שוב בכוחות חדשים ובשמחה, לכבודו יתברך, ושוב יזכה לעליה רוחנית נפלאה, ואז יתברר שגם הירידה שחס ושלום הייתה קצת היא הייתה ירידה לצורך עליה.

כי אמר פעם אבא מארי עטרת ראשינו, צריך להתאמץ רק להעלות ולהתעלות, אבל לא להישבר מקושי ומקצת ירידות, "כי מי שרוצה לבנות קומות גבוהות, צריך כל פעם לרדת למטה להביא חומר", כלומר לפעמים גם הירידה היא ממש מטרת עליה. ובוודאי שהאדם יתאמץ בכל ליבו שלא ליפול חס ושלום, אך גם אם נפל, כאמור לא ישבר ליבו, ולא תחלש דעתו, כי ה' יתברך יושיע אותו, ויתחזק שוב בכל כוחו.

הוא התנא. רבי יעקב

מלאכים בדרך.

פרק 13

מאת: ר. אהרונ

קובץ סיפורי מופת על הקדוש האלוקי רבי יעקב אבוחצירא

כך קרה שבכל פעם שהגיע התלמיד סמוך לנחש, הוא נותר, וניתר, וניתר, ושוב... עד שהגיע ליעדו- אל הכפר

שוב פעם זינק הנחש למרחק קילומטר- בדיוק לאותו הכיוון אליו הוצרך התלמיד להתקדם

התלמיד הנאמן המשיך בדרכו. בהיסוס הוא התקדם לכיוון הנחש שזינק מעליו למרחק קילומטר, עד שהגיע ממש סמוך אליו, ואז---

מיד כשהגיע לבית מדרשו של רבי יעקב, כולו אחוז התרגשות, סיפר לו ולשאר הנוכחים על הנס המופלא שקרה איתו בדרך.

עם צאתו מהכפר- הפתעה! הנחש נעמד והמתין לו בסבלנות, או אז הבין התלמיד כי אותו, את הנחש, מינה רבי יעקב על מנת שישמור עליו בדרך...

בקלות רבה הוא מצא את הספר היקר והקדוש אותו ביקש רבי יעקב. בהתרגשות גדולה אחז בו, ופנה לאחוריו מתוך כוונה לשוב על עקבותיו, להגיע מה שעתה מהר אל מורו רבי יעקב.

---סוף

פרטי התקשרות קול רינה

08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

הלא טוב מנסה להציק? עליך להתעלם ולהתקדם עם מבט אל העתיד ולא להתבלבל כי אם תתחיל לצבור מועקות-תתקע!

העלון מוקדש:

להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת אריה חי חורי בן
יהודית אסתר הי"ו
לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יודם אברג'ל
יום א' אדר

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות

טל': 08-6381000